

Το περιεχόμενο αυτό είναι προϊόν αυτόματης μετάφρασης. [Επιστροφή στην αρχική γλώσσα](#). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη για την ποιότητα και την ακρίβεια αυτής της αυτόματης μετάφρασης.

[Σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την αυτόματη μετάφραση](#)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ με τη ΔΕΣΜΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΤΗΣ ΕΕ

Brussels, 15 Μαρτίου 2024

Ανταποκρινόμενη στη δέσμευσή της να μειώσει τον διοικητικό φόρτο για τους γεωργούς της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε σήμερα την επανεξέταση ορισμένων διατάξεων της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) που σχετίζονται με την αιρεσιμότητα και τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ. Οι προτάσεις αυτές αποσκοπούν στη μείωση του φόρτου που σχετίζεται με τους ελέγχους για τους γεωργούς της ΕΕ και στην παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας για τη συμμόρφωση με ορισμένες περιβαλλοντικές προϋποθέσεις. Οι εθνικές διοικήσεις θα επωφεληθούν επίσης από μεγαλύτερη ευελιξία για την εφαρμογή ορισμένων προτύπων.

Για να ανταποκριθεί σε όλες τις ανησυχίες που εκφράστηκαν τις τελευταίες εβδομάδες, η Επιτροπή αποστέλλει επίσης στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έγγραφο προβληματισμού στο οποίο περιγράφονται διάφορα μέτρα για τη βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Ο κατάλογος των πιθανών δράσεων θα συζητηθεί με [τους υπουργούς Γεωργίας κατά την επόμενη σύνοδο του Συμβουλίου](#).

Χαλάρωση της πίεσης που ασκείται στους γεωργούς

1. Τι είναι οι όροι της ΚΓΠ ή οι «καλές γεωργικές περιβαλλοντικές συνθήκες» (ΚΓΠΚ);

Προκειμένου να λάβουν εισοδηματική στήριξη από την ΕΕ, οι γεωργοί πρέπει να τηρούν τις απαιτήσεις αιρεσιμότητας. Πρόκειται για δύο είδη απαιτήσεων: ορισμένες «κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης», που βασίζονται, για παράδειγμα, στην περιβαλλοντική νομοθεσία, και ένα σύνολο εννέα προτύπων επωφελών για το περιβάλλον και το κλίμα. Οι τελευταίες αναφέρονται ως ΚΓΠΚ, δηλαδή «ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες».

Τα πρότυπα που καθορίστηκαν το 2021 είναι τα εξής:

- διατήρηση ορισμένου ποσοστού μόνιμων βοσκοτόπων επί της συνολικής γεωργικής έκτασης (ΚΓΠΚ 1)
- προστασία των υγροτόπων και των τυρφώνων (ΚΓΠΚ 2)
- διατήρηση της οργανικής ύλης και της δομής του εδάφους μέσω της απαγόρευσης της καύσης υπολειμμάτων καλλιεργειών (ΚΓΠΚ 3)
- προστασία των υδάτων από τη ρύπανση μέσω της δημιουργίας ζωνών ανάσχεσης κατά μήκος υδατορευμάτων (ΚΓΠΚ 4)
- πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους μέσω σχετικών πρακτικών (ΚΓΠΚ 5)
- προστασία του εδάφους με τον καθορισμό απαιτήσεων για την ελάχιστη εδαφοκάλυψη (ΚΓΠΚ 6)
- διατήρηση του εδαφικού δυναμικού μέσω της αμειψισποράς (ΚΓΠΚ 7)
- διατήρηση μη παραγωγικών περιοχών και χαρακτηριστικών τοπίου και διασφάλιση της διατήρησης των χαρακτηριστικών του τοπίου μέσω, για παράδειγμα, της απαγόρευσης της κοπής φυτοφρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εκτροφής πτηνών (ΚΓΠΚ 8)
- προστασία των περιβαλλοντικά ευαίσθητων μόνιμων λειμώνων σε τόπους Natura 2000 (ΚΓΠΚ 9).

2. Γιατί η Επιτροπή πρότεινε τώρα τα μέτρα αυτά;

Οι γεωργοί αντιμετωπίζουν ένα εξαιρετικό φάσμα δυσκολιών και αβεβαιοτήτων. Ειδικότερα, το προηγούμενο έτος χαρακτηρίστηκε από αυξανόμενη συχνότητα ακραίων μετεωρολογικών φαινομένων, συμπεριλαμβανομένων ξηρασιών και πλημμυρών σε διάφορα μέρη της Ένωσης. Τα γεγονότα αυτά επηρεάζουν την παραγωγή και τα έσοδα των γεωργών, καθώς και το χρονοδιάγραμμα των συνήθων αγρονομικών πρακτικών, γεγονός που ασκεί μεγάλη πίεση στους γεωργούς για προσαρμογή. Επιπλέον, ο κανονισμός για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ συμφωνήθηκε πριν από την έναρξη του επιθετικού πολέμου μεγάλης κλίμακας της Ρωσίας στην Ουκρανία, οι ευρύτερες γεωπολιτικές συνέπειες του οποίου εξακολουθούν να επηρεάζουν σημαντικά τις αγορές και τα περιθώρια των γεωργών, καθώς και το πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής της Ευρώπης.

Εκτός από αυτά τα εξωτερικά ανεπιθύμητα συμβάντα, το πρώτο έτος εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ κατέστησε σαφές ότι απαιτούνται προσαρμογές για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των σχεδίων και να μειωθεί η γραφειοκρατία. Ενώ οι λόγοι για τις εκτεταμένες διαμαρτυρίες των γεωργών σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι πολύπλοκοι και ποικίλοι, οι προαναφερθέντες λόγοι αποτελούν σημαντικό μέρος του πλαισίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 1 Φεβρουαρίου 2024 συζήτησε τις προκλήσεις στον γεωργικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ανησυχιών που εξέφρασαν οι γεωργοί κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων. Τονίζοντας τον ουσιαστικό ρόλο της ΚΓΠ, κάλεσε το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προωθήσουν τις εργασίες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση αυτών των ανησυχιών.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε τακτική επαφή με εκπροσώπους του γεωργικού τομέα και έχει ήδη αναλάβει δράση τα τελευταία χρόνια για τη στήριξη των γεωργών όπου η στήριξη αυτή ήταν αναγκαία και δικαιολογημένη. Τον Ιούλιο του 7 θεσπίσαμε παρέκκλιση για τα πρότυπα ΚΓΠΚ 8 και 2022, η οποία θα ισχύει για το έτος 2023, σε μια περίοδο κατά την οποία δεν υπήρξαν διαμαρτυρίες. Επιπλέον, η Επιτροπή παρείχε στους γεωργούς της ΕΕ δέσμη μέτρων στήριξης ύψους 500 εκατ. EUR το 2022 και το 2023.

Η Επιτροπή συνεργάζεται με τους γεωργούς και για τους γεωργούς σε καθημερινή βάση μέσω της ΚΓΠ και εφαρμόζοντας, όπου είναι αναγκαίο και σκόπιμο, σειρά έκτακτων μέτρων. Με τις σημερινές προτάσεις, η Επιτροπή αποσκοπεί σε καλά στοχευμένες προσαρμογές των κανονισμών για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ για την αντιμετώπιση ορισμένων δυσκολιών κατά την εφαρμογή.

3. Ποια είναι η πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τις προϋποθέσεις και με ποιον τρόπο ωφελούν τους γεωργούς;

Η σημερινή νομοθετική πρόταση αποτελεί άμεση και ισορροπημένη απάντηση στα εκατοντάδες αιτήματα που ελήφθησαν από τους εκπροσώπους των γεωργών και [τα κράτη μέλη](#), και συμπληρώνει τις [βραχυπρόθεσμες δράσεις](#) της Επιτροπής που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη για τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους γεωργούς της ΕΕ.

Για τους γεωργούς, οι προτάσεις αυτές θα μειώσουν τον φόρτο που σχετίζεται με τους ελέγχους και θα εισαγάγουν μεγαλύτερη ευελιξία για τη συμμόρφωση με ορισμένες περιβαλλοντικές προϋποθέσεις. Οι εθνικές διοικήσεις θα επωφεληθούν επίσης από μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά την εφαρμογή ορισμένων προτύπων κατά τρόπο πιο συμβατό με την πραγματικότητα της γεωργίας.

Για να εξασφαλιστεί μια πιο προβλέψιμη και ρεαλιστική πολιτική που δεν απαιτεί ετήσιες παρεκκλίσεις και δυσανάλογες προσπάθειες από τους γεωργούς, και κατόπιν αιτημάτων των κρατών μελών και των γεωργών, η Επιτροπή προτείνει την αλλαγή αυτών των προϋποθέσεων:

- **ΚΓΠΚ 8 για τα μη παραγωγικά χαρακτηριστικά:** Οι γεωργοί της ΕΕ θα πρέπει να διατηρήσουν τα υφιστάμενα χαρακτηριστικά τοπίου στη γη τους, αλλά δεν θα υποχρεούνται πλέον να αφιερώνουν ένα ελάχιστο μέρος της αρόσιμης γης τους σε μη παραγωγικές περιοχές, όπως η γη υπό αγρανάπαυση. Αντ' αυτού, μπορούν να επιλέξουν, σε εθελοντική βάση, να διατηρήσουν μέρος της αρόσιμης γης τους μη παραγωγικά — ή να δημιουργήσουν νέα χαρακτηριστικά τοπίου (όπως φυτοφράκτες ή δέντρα) — και, ως εκ τούτου, να λάβουν πρόσθετη χρηματοδοτική στήριξη μέσω ενός οικολογικού προγράμματος που θα πρέπει να προσφέρουν όλα τα κράτη μέλη στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ. Όλοι οι γεωργοί της ΕΕ θα ενθαρρυνθούν να διατηρήσουν μη παραγωγικές περιοχές επωφελείς για τη βιοποικιλότητα χωρίς φόβο απώλειας εισοδήματος.
- **ΚΓΠΚ 7 για την αμειψισπορά:** Οι γεωργοί της ΕΕ θα είναι σε θέση να εκπληρώσουν την απαίτηση αυτή επιλέγοντας είτε να εναλλάσσουν είτε να διαφοροποιήσουν τις καλλιέργειές τους, ανάλογα με τις συνθήκες που αντιμετωπίζουν και εάν η χώρα τους αποφασίσει να συμπεριλάβει την επιλογή της διαφοροποίησης των καλλιεργειών στο στρατηγικό τους σχέδιο για την ΚΓΠ. Η ευελιξία για τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών αντί μόνο της αμειψισποράς θα επιτρέψει στους γεωργούς που πλήττονται από τακτική ξηρασία ή υπερβολικές βροχοπτώσεις να συμμορφωθούν ευκολότερα με την απαίτηση αυτή.
- **ΚΓΠΚ 6 για την εδαφοκάλυψη κατά τις ευαίσθητες περιόδους:** Τα κράτη μέλη θα έχουν

πολύ μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τον καθορισμό του τι ορίζουν ως ευαίσθητες περιόδους και των πρακτικών που επιτρέπουν την εκπλήρωση αυτής της απαίτησης, υπό το πρίσμα των εθνικών και περιφερειακών συνθηκών τους και στο πλαίσιο της αυξανόμενης μεταβλητότητας των καιρικών συνθηκών.

Εκτός από αυτές τις ειδικές αλλαγές, η Επιτροπή προτείνει να μπορούν τα κράτη μέλη να εξαιρούν ορισμένες καλλιέργειες, τύπους εδάφους ή γεωργικά συστήματα από τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για το όργωμα, την εδαφοκάλυψη και την αμειψισπορά/διαφοροποίηση (ΚΓΠΚ 5, 6 και 7 αντίστοιχα). Θα μπορούσαν επίσης να είναι δυνατές στοχευμένες εξαιρέσεις ώστε να επιτραπεί το όργωμα για την αποκατάσταση μόνιμων λειμώνων σε περιοχές Natura 2000 σε περίπτωση ζημίας λόγω θηρευτών ή χωροκατακτητικών ειδών (ΚΓΠΚ 9). Αυτές οι στοχευμένες εξαιρέσεις μπορούν να καθοριστούν για ολόκληρη την περίοδο της ΚΓΠ στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ, θα πρέπει να περιορίζονται ως προς την έκταση και να θεσπίζονται μόνο όταν αποδεικνύονται αναγκαίες για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επανεξετάσει τις αναγκαίες τροποποιήσεις για την επικύρωση των εξαιρέσεων και τη διατήρηση της συνοχής με τους συνολικούς περιβαλλοντικούς στόχους των σχεδίων.

Επιπλέον, σε ακραίες περιπτώσεις δυσμενών καιρικών συνθηκών που εμποδίζουν τους γεωργούς να εργαστούν σωστά και να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις ΚΓΠΚ, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να θεσπίσουν προσωρινές παρεκκλίσεις. Οι παρεκκλίσεις αυτές θα πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένες και να ισχύουν μόνο για τους θιγόμενους δικαιούχους.

Τέλος, οι μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις κάτω των 10 εκταρίων εξαιρούνται από τους ελέγχους και τις κυρώσεις που σχετίζονται με τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αιρεσιμότητας στην πρόταση της Επιτροπής για την επανεξέταση της ΚΓΠ. Αυτό θα μειώσει σημαντικά τον διοικητικό φόρτο που σχετίζεται με τους ελέγχους για τους μικροκαλλιεργητές που αντιπροσωπεύουν το 65 % των δικαιούχων της ΚΓΠ.

4. Πώς επηρεάζει αυτό τους περιβαλλοντικούς στόχους της ΚΓΠ;

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτάσεις απλούστευσης έχουν βαθμονομηθεί επαρκώς προσεκτικά και στοχεύουν στη διατήρηση υψηλού επιπέδου φιλοδοξίας για το περιβάλλον και το κλίμα στην τρέχουσα ΚΓΠ.

Η πρόταση της Επιτροπής για στοχευμένη επανεξέταση ορισμένων προϋποθέσεων στον [κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ](#) επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ της ανάγκης να διατηρηθεί ο ρόλος της ΚΓΠ στη στήριξη της μετάβασης της ευρωπαϊκής γεωργίας στη βιώσιμη γεωργία, των προσδοκιών των γεωργών και των κρατών μελών, και του στόχου για ταχεία επίτευξη συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ διαθέτουν το 32 % του συνολικού προϋπολογισμού της ΚΓΠ (περίπου 98 δισ. EUR) σε εθελοντικές δράσεις που προωθούν τους στόχους για το περιβάλλον, το κλίμα και την καλή διαβίωση των ζώων.

Το σύστημα αιρεσιμότητας και η δημοσιονομική οριοθέτηση παράλληλα με ένα φάσμα άλλων βασικών εργαλείων της πράσινης αρχιτεκτονικής της ΚΓΠ (για παράδειγμα, ελάχιστες απαιτήσεις δαπανών για τα οικολογικά προγράμματα και την αγροτική ανάπτυξη) παραμένουν σε ισχύ για να διασφαλιστεί ένα συνολικά υψηλότερο επίπεδο φιλοδοξίας της τρέχουσας ΚΓΠ σε σύγκριση με το παρελθόν. Για παράδειγμα, η ΚΓΠΚ 6 διατηρεί τις ίδιες αρχές και τον ίδιο ορισμό, με μεγαλύτερη ευελιξία για τα κράτη μέλη. Το ΚΓΠΚ 8 διατηρεί ορισμένα υποχρεωτικά κοινά στοιχεία (για παράδειγμα την υποχρέωση διατήρησης των υφιστάμενων χαρακτηριστικών του τοπίου) και αντικαθιστά την υποχρέωση με έναν μηχανισμό στήριξης για τους γεωργούς, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να αποζημιωθούν για τη μη παραγωγική εγκατάλειψη της γης. Τα εθελοντικά συστήματα θα εξακολουθήσουν να αντισταθμίζουν υποχρεώσεις που υπερβαίνουν το βασικό σενάριο ΚΓΠΚ και, ως εκ τούτου, η συνδυασμένη συμβολή στο περιβάλλον και το κλίμα εξακολουθεί να είναι υψηλότερη από την προηγούμενη περίοδο.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η συνολική συμβολή των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ θα πρέπει να μετράται στο επίπεδο της πράσινης αρχιτεκτονικής και να λαμβάνει υπόψη τη συμβολή τόσο των οικολογικών προγραμμάτων όσο και της σχετικής στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης.

Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την εθελοντική πτυχή των στρατηγικών τους σχεδίων για την ΚΓΠ, και η Επιτροπή τους προσφέρει πλέον τη δυνατότητα να προσαρμόζουν συχνότερα τα σχέδιά τους, ιδίως με σκοπό την ενίσχυση των κλιματικών και περιβαλλοντικών πτυχών.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεξετάσουν τα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, εάν επικαιροποιηθούν σε επίπεδο ΕΕ συγκεκριμένες περιβαλλοντικές και κλιματικές πράξεις (για παράδειγμα σχετικά με τη διατήρηση των άγριων πτηνών και των φυσικών οικοτόπων της άγριας πανίδας και χλωρίδας και την προστασία των υδάτων).

Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ αργότερα κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού (2023-27) για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα και τον συνολικό αντίκτυπό τους, μεταξύ άλλων στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους. Τα προτεινόμενα μέτρα διατηρούν τον γενικό προσανατολισμό και τις φιλοδοξίες της τρέχουσας ΚΓΠ και τον καίριο ρόλο της στη στήριξη της μετάβασης της ευρωπαϊκής γεωργίας στη βιώσιμη γεωργία.

5. Ζήτησε η Επιτροπή τη γνώμη των εκπροσώπων των γεωργών, των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πριν από την υποβολή αυτών των προτάσεων;

Ενόψει των εκτεταμένων διαμαρτυριών των γεωργών και προκειμένου να αναλυθεί ο διοικητικός φόρτος που επιβαρύνει τους γεωργούς, καθώς και να εντοπιστούν τομείς που επιδέχονται βελτίωση, η Επιτροπή ζήτησε προτάσεις από τέσσερις κορυφαίες γεωργικές οργανώσεις σε επίπεδο ΕΕ για τη λήψη μέτρων σε επίπεδο ΕΕ (ΚΓΠ και άλλη νομοθεσία της ΕΕ), τα οποία μπορούν να μειώσουν τον διοικητικό φόρτο για τους γεωργούς.

Παράλληλα, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη όλων των κρατών μελών μέσω της βελγικής Προεδρίας, τα οποία συγκέντρωσαν όλες τις παρατηρήσεις τους. Επίσης, η Επιτροπή Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απέστειλε επιστολή προσδιορίζοντας έξι τομείς στους οποίους θεωρούν ότι απαιτείται συγκεκριμένη και άμεση δράση. Αυτή η ad hoc διαδικασία διαβούλευσης κατέληξε σε ευρύ φάσμα προτάσεων και προτάσεων, οι οποίες συνέβαλαν στην ισορροπημένη και στοχευμένη πρόταση της Επιτροπής.

6. Πώς θα διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη δεν θα θεσπίσουν περισσότερους κανόνες και γραφειοκρατία κατά την εφαρμογή των διατάξεων της ΚΓΠ και των ΚΓΠΚ;

Η τρέχουσα ΚΓΠ εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη μέσω των στρατηγικών τους [σχεδίων για την ΚΓΠ](#). Κάθε επιτυχής διαδικασία απλούστευσης πρέπει να πραγματοποιείται σε στενή συνεργασία με τις εθνικές διοικήσεις. Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να πράξουν και από την πλευρά τους, να αξιοποιήσουν πλήρως τις νέες δυνατότητες ευελιξίας που έχουν θεσπιστεί και να μην επιβάλλουν απαιτήσεις που υπερβαίνουν τα απαιτούμενα βάσει της νομοθεσίας για την ΚΓΠ.

Η Επιτροπή θα στηρίξει τα κράτη μέλη στην απλούστευση των παρεμβάσεων τους, μεταξύ άλλων παρέχοντας συμβουλές βάσει βέλτιστων πρακτικών και διερευνώντας δυνατότητες για την πρόληψη περιπτώσεων περιπλοκών και διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους.

7. Εξαιρούνται οι μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τα πρότυπα ΚΓΠΚ;

Οι μικρές εκμεταλλεύσεις κάτω των 10 εκταρίων δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ΚΓΠΚ, αλλά από τους ελέγχους αυτών των προϋποθέσεων και από τις κυρώσεις. Αυτή η εξαίρεση όσον αφορά τους ελέγχους και τις κυρώσεις θα απλουστεύσει το έργο των μικροκαλλιεργητών που αντιπροσωπεύουν το 65 % των δικαιούχων της ΚΓΠ. Επιπλέον, η απλούστευση της μεθοδολογίας για ορισμένους ελέγχους, η οποία [ανακοινώθηκε στις 22 Φεβρουαρίου](#) και υποβλήθηκε ήδη στα κράτη μέλη, θα μειώσει τον αριθμό των επισκέψεων σε εκμεταλλεύσεις που δεν εξαιρούνται από τους ελέγχους έως και κατά 50 %.

Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί ο φόρτος για τους μικροκαλλιεργητές και θα απελευθερωθούν πόροι στις εθνικές διοικήσεις.

8. Πώς μπορεί ένα κράτος μέλος να τροποποιήσει το στρατηγικό του σχέδιο για την ΚΓΠ και πόσο συχνά;

Η τρέχουσα ΚΓΠ εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη μέσω των στρατηγικών τους [σχεδίων για την ΚΓΠ](#). Κάθε επιτυχής διαδικασία απλούστευσης πρέπει να πραγματοποιείται σε στενή συνεργασία με τις εθνικές διοικήσεις. Για να διασφαλιστεί ότι εξακολουθούν να παρέχουν ένα σχετικό πλαίσιο στήριξης για τους γεωργούς και ότι μπορούν να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, **η Επιτροπή προτείνει να διπλασιαστεί ο αριθμός των αιτήσεων τροποποίησης που επιτρέπονται για κάθε κράτος μέλος ανά ημερολογιακό έτος.**

Οι τροποποιήσεις μπορούν να περιλαμβάνουν τη μεταφορά προϋπολογισμού μεταξύ παρεμβάσεων και πυλώνων (άμεσες ενισχύσεις, αγροτική ανάπτυξη), τη δημιουργία νέων οικολογικών προγραμμάτων για την αύξηση των περιβαλλοντικών δράσεων ή την εισαγωγή νέων προτεραιοτήτων. **Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, τα κράτη μέλη θα μπορούν να υποβάλλουν δύο αιτήσεις τροποποίησης ανά ημερολογιακό έτος, αντί για μία όπως είναι σήμερα.** Θα εξακολουθήσουν να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν τρία ακόμη αιτήματα τροποποίησης, τα οποία θα χρησιμοποιούνται ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της περιόδου του στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ. Επιπλέον, προβλέπονται περαιτέρω περιπτώσεις τροποποίησης των σχεδίων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και εξαιρετικών περιστάσεων (για παράδειγμα, φυσικών

καταστροφών).

Κάθε αίτημα τροποποίησης πρέπει να αιτιολογείται επαρκώς και να καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι αλλαγές θα επηρεάσουν την επίτευξη των ειδικών στόχων που περιγράφονται στον κανονισμό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλύει τα αιτήματα τροποποίησης των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ υπό το πρίσμα των [στόχων](#) που έχουν τεθεί σε επίπεδο ΕΕ. Η Επιτροπή πρέπει να εγκρίνει ή να απορρίψει την αίτηση εντός τριών μηνών από την υποβολή της. Ωστόσο, η προθεσμία αυτή μπορεί να διακοπεί/παραταθεί με επίσημη επιστολή παρατηρήσεων της Επιτροπής που θα εκδοθεί εντός 30 ημερών από την παραλαβή του αιτήματος τροποποίησης. Η επιστολή παρατηρήσεων της Επιτροπής θα «σταματήσει την ώρα» της διαδικασίας έγκρισης τροποποίησης και ο χρόνος θα αρχίσει εκ νέου από τη στιγμή που το κράτος μέλος αντιδράσει και παράσχει τις ζητούμενες διευκρινίσεις.

Ανταποκρινόμενη στα αιτήματα των κρατών μελών για απλούστευση, η Επιτροπή θα υποβάλει στα κράτη μέλη την άνοιξη απλουστευμένη μεθοδολογία ώστε η διαδικασία έγκρισης τροποποιήσεων να καταστεί απλούστερη και συντομότερη. Αυτό θα μπορούσε να συνεπάγεται τη μείωση του επιπέδου λεπτομέρειας που ζητείται από τα κράτη μέλη, τον εντοπισμό ορθών πρακτικών που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν από τα κράτη μέλη για την υποστήριξη μιας ομαλότερης διαδικασίας έγκρισης τροποποιήσεων, καθώς και τη βελτίωση των εργαλείων ΤΠ που χρησιμοποιούνται για τις εν λόγω διαδικασίες.

9. Πότε θα εφαρμοστούν τα προτεινόμενα μέτρα για τους γεωργούς;

Η Επιτροπή εργάστηκε σκληρά για να προσφέρει μια ταχεία δέσμη πρώτων συγκεκριμένων δράσεων για να ανταποκριθεί στις ανησυχίες των γεωργών και των κρατών μελών. Είναι πλέον εξαιρετικά σημαντικό το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να καταλήξουν εγκαίρως σε συμφωνία σχετικά με την εν λόγω νομοθετική πρόταση, ώστε να καθυστερηθούν οι γεωργοί ότι τα νέα αυτά μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν το συντομότερο δυνατόν. Εάν καταστεί δυνατή η ταχεία επίτευξη συμφωνίας, είναι πιθανό ορισμένα μέτρα να μπορούν να εφαρμοστούν ήδη το 2024.

10. Προδικάζει την ΚΓΠ μετά το 2027;

Οι νομοθετικές αλλαγές θα ισχύουν για την τρέχουσα ΚΓΠ. Οι εργασίες για την ΚΓΠ μετά το 2027 ακολουθούν τη διαδικασία για [τη βελτίωση](#) της νομοθεσίας, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση επιπτώσεων ακολουθούμενη από νομοθετική πρόταση. Η πρόταση αναμένεται κατά την επόμενη θητεία της Επιτροπής εντός χρονοδιαγράμματος που θα καθοριστεί από το επόμενο Σώμα των Επιτρόπων. Επί του παρόντος, η Επιτροπή συμμετέχει σε μια σειρά προκαταρκτικών ανταλλαγών με τα ενδιαφερόμενα μέρη στο πλαίσιο των ομάδων διαλόγου με [την κοινωνία των πολιτών](#) και με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών.

11. Πώς συνδέεται με τον στρατηγικό διάλογο για το μέλλον της γεωργίας;

Το σύνολο των προτεινόμενων περιορισμένων προσαρμογών των κανονισμών της ΚΓΠ πρέπει να εφαρμοστεί βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα.

Ο [στρατηγικός διάλογος](#) για το μέλλον της γεωργίας είναι μια μακροπρόθεσμη άσκηση που αποσκοπεί στην προώθηση ενός κοινού οράματος για το μέλλον των συστημάτων γεωργίας και τροφίμων της ΕΕ. Δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και προεδρεύεται ανεξάρτητα και τα μέλη, τα οποία εκπροσωπούν βασικά ενδιαφερόμενα μέρη από ολόκληρη την αγροδιατροφική αλυσίδα, θα υποβάλουν τα συμπεράσματά τους έως το καλοκαίρι του 2024. Το έργο του διαλόγου διαρθρώνεται γύρω από τέσσερα ερωτήματα:

- Πώς μπορούμε να δώσουμε στους γεωργούς μας και στις αγροτικές κοινότητες στις οποίες ζουν μια καλύτερη προοπτική, συμπεριλαμβανομένου ενός δίκαιου βιοτικού επιπέδου;
- Πώς μπορούμε να στηρίξουμε τη γεωργία εντός των ορίων του πλανήτη μας και του οικοσυστήματός του;
- Πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε καλύτερα τις τεράστιες ευκαιρίες που προσφέρει η γνώση και η τεχνολογική καινοτομία;
- Πώς μπορούμε να προωθήσουμε ένα λαμπρό και ακμάζον μέλλον για το ευρωπαϊκό σύστημα τροφίμων σε έναν ανταγωνιστικό κόσμο;

Το πεδίο εφαρμογής, οι εργασίες και οι στόχοι του στρατηγικού διαλόγου είναι πολύ ευρύτεροι από τα ισχύοντα μέτρα απλούστευσης.

Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων

- 1. Ποιοι είναι οι υφιστάμενοι κανόνες για την προστασία των γεωργών της ΕΕ και για τη διασφάλιση δίκαιης αμοιβής για αυτούς;**

Η αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων χαρακτηρίζεται από διαφορετικούς βαθμούς συγκέντρωσης. Το 95 % των παραγόντων στους τομείς των γεωργικών εισροών και της βιομηχανίας τροφίμων είναι πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις, αλλά ένας μικρός αριθμός μεγάλων εταιρειών κυριαρχούν στην αγορά. Αντιθέτως, με 9.1 εκατομμύρια γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ο γεωργικός τομέας παραμένει σε μεγάλο βαθμό κατακερματισμένος (με 17.4 εκτάρια το μέσο μέγεθος μιας γεωργικής εκμετάλλευσης στην ΕΕ).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ήδη λάβει διάφορα μέτρα με στόχο την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης και τη διασφάλιση μιας ισχυρής και ισότιμης αλυσίδας εφοδιασμού αγροδιατροφικών προϊόντων, επιτρέποντας στους γεωργούς να αξιοποιούν τα οφέλη των ευκαιριών της αγοράς. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνονται ορισμένες εξαιρέσεις από τους κανόνες ανταγωνισμού, διατάξεις για τη στήριξη της συνεργασίας των γεωργών, τη σύναψη συμβάσεων και την αύξηση της διαφάνειας της [αγοράς που προβλέπονται στον κανονισμό για την κοινή](#) οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 20 Δεκεμβρίου 2013 και τροποποιήθηκε τελευταία τον Δεκέμβριο του 2021. Έχει επίσης θεσπίσει απαγόρευση ορισμένων καταχρηστικών συμπεριφορών των αγοραστών με την οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές [πρακτικές \(οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές](#) πρακτικές), η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 1 Μαΐου 2019 και απαιτεί από τα κράτη μέλη να την μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο πριν από τις 1 Μαΐου 2021. Η οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές προστατεύει τους γεωργούς και τους μικρότερους προμηθευτές γεωργικών προϊόντων και τροφίμων από 16 αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

Τα εν λόγω κανονιστικά μέτρα αυξάνουν την εμπιστοσύνη και τη συνεργασία στην αλυσίδα. Οι ιδιωτικοί φορείς και οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρουν τα εν λόγω μέσα.

2. Γιατί είναι αναγκαία η λήψη πρόσθετων μέτρων, εάν η Επιτροπή έχει ήδη θεσπίσει κανόνες;

Τα τελευταία έτη χαρακτηρίστηκαν από πρωτοφανή κορύφωση του κόστους των γεωργικών εισροών που σχετίζονται με την ενέργεια και από παρατεταμένη περίοδο υψηλού πληθωρισμού, η οποία επηρέασε το κόστος όλων των γεωργών και τις τιμές των τροφίμων. Παράλληλα, οι γεωργοί εξακολουθούν να καταβάλλουν προσπάθειες για να καταστήσουν την παραγωγή τους πιο βιώσιμη από περιβαλλοντική άποψη και αναμένουν να ανταμείβονται για τις προσπάθειές τους. Παρά τη γενική ανελαστικότητα της ζήτησης τροφίμων, πολλοί καταναλωτές, που αντιμετωπίζουν αυξημένο κόστος ζωής, έχουν στρέψει τα καταναλωτικά τους πρότυπα σε λιγότερο ακριβά τρόφιμα. Αυτό έχει αποσταθεροποιήσει περαιτέρω την κατανομή της προστιθέμενης αξίας κατά μήκος της αλυσίδας και έχει αυξήσει σημαντικά τον αντιληπτό βαθμό αβεβαιότητας στον οποίο δραστηριοποιούνται οι γεωργοί της ΕΕ. Αυτό πυροδότησε διαμαρτυρίες και δυσπιστία, σε συνδυασμό με άλλους λόγους δυσαρέσκειας, καταδεικνύοντας την ανάγκη να προταθούν πρόσθετα μέτρα με στόχο την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων διατροφής.

3. Ποια μέτρα προτείνει η Επιτροπή για τη βελτίωση της θέσης των γεωργών της ΕΕ στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων;

Μετά τις εκκλήσεις των γεωργών και των κρατών μελών να αναπτύξουν νέα μέτρα για την ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, η Επιτροπή παρουσίασε στο έγγραφο προβληματισμού μια σειρά βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων:

- **Μέτρα για την άμεση εφαρμογή**, τα οποία καλύπτουν μη νομοθετικά μέτρα με στόχο την αύξηση της βάσης γνώσεων σχετικά με νομικά και οικονομικά ζητήματα που επηρεάζουν τη λειτουργία της αλυσίδας, και την παρουσίαση στοιχείων και διαφάνειας στη συζήτηση. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τη δημιουργία παρατηρητηρίου για το κόστος παραγωγής, τα περιθώρια κέρδους και τις εμπορικές πρακτικές, καθώς και την έγκριση έκθεσης σχετικά με την επικαιροποιημένη κατάσταση της εφαρμογής της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές από τα κράτη μέλη.
- **Βραχυπρόθεσμα μέτρα κατά το δεύτερο και το τρίτο τρίμηνο του 2024, τα οποία καλύπτουν δύο νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής:** Η πρώτη θα συνίσταται σε στοχευμένη τροποποίηση του κανονισμού για την κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ) με σκοπό την ενίσχυση των κανόνων για τις συμβάσεις, τις οργανώσεις παραγωγών και τη συνεργασία μεταξύ γεωργών. Θα εισαγάγουν επίσης ένα κλαδικό πλαίσιο για την ανάπτυξη συστημάτων δικαίου εμπορίου και βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού, με στόχο τη βελτίωση της αμοιβής των γεωργών, και θα παρέχουν προϋποθέσεις για την επέκταση των συμφωνιών βιωσιμότητας ώστε να περιλαμβάνουν την κοινωνική βιωσιμότητα. Η δεύτερη πρόταση θα παρουσιάσει νέους κανόνες για τη διασυννοριακή επιβολή της νομοθεσίας κατά των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Επί του παρόντος, τουλάχιστον το 20 % των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που καταναλώνονται σε ένα κράτος μέλος προέρχεται από άλλο κράτος μέλος. Είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η συνεργασία των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου και να βελτιωθεί, μεταξύ

άλλων, η ανταλλαγή πληροφοριών και η συλλογή κυρώσεων.

- **Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα το 2025:** η Επιτροπή θα προβεί σε ενδελεχή αξιολόγηση της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, η οποία θα μπορούσε να συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις.
- Προτείνονται επίσης συνοδευτικά μέτρα στους τομείς των δημόσιων συμβάσεων και για την ενίσχυση της καλύτερης εφαρμογής των υφιστάμενων κανόνων για τα γεωργικά προϊόντα που εισάγονται ή παράγονται στην Ένωση για τα φυτά, τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές.

4. Προτίθεται η Επιτροπή να εφαρμόσει όλες τις ιδέες που περιλαμβάνονται στο έγγραφο προβληματισμού της;

Η Επιτροπή θα εφαρμόσει αμέσως τα βραχυπρόθεσμα μη νομοθετικά μέτρα που περιγράφονται στο έγγραφο προβληματισμού. Το Παρατηρητήριο για το κόστος παραγωγής, τα περιθώρια και τις εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών ειδών διατροφής αναμένεται να πραγματοποιήσει την πρώτη του συνεδρίαση το καλοκαίρι.

Για άλλες ιδέες που παρουσιάστηκαν, οι ανταλλαγές με τα κράτη μέλη και τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα συμβάλουν στην περαιτέρω βελτίωση και βαθμονόμηση των προτεινόμενων μέτρων.

5. Πώς θα επηρεάσουν τα μέτρα αυτά παρόμοιες πρωτοβουλίες σε επίπεδο κρατών μελών;

Τα προτεινόμενα μέτρα θα συμπληρώσουν παρόμοιες πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται σε επίπεδο κρατών μελών και θα καθιερώσουν κοινή προσέγγιση όσον αφορά την οργάνωση των γεωργικών αγορών και τη διασυνοριακή επιβολή των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών.

6. Προδικάζουν τα μέτρα αυτά τα αποτελέσματα παρόμοιων αξόνων εργασίας στο πλαίσιο του στρατηγικού διαλόγου για το μέλλον της γεωργίας;

Όχι, άμεσα και βραχυπρόθεσμα μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν πριν από τα αποτελέσματα των αξόνων εργασίας του στρατηγικού διαλόγου, ενώ οι εν εξελίξει συζητήσεις στο πλαίσιο του στρατηγικού διαλόγου για το μέλλον της γεωργίας θα τροφοδοτήσουν πιθανά πρόσθετα μέτρα.

7. Σε τι θα συνίσταται το σχεδιαζόμενο Παρατηρητήριο; Ποιοι θα είναι οι στόχοι και τα καθήκοντά του;

Το Παρατηρητήριο θα λάβει τη μορφή άτυπης ομάδας εμπειρογνομόνων, όπως συμβαίνει με τα άλλα υφιστάμενα [παρατηρητήρια της αγοράς της](#) ΕΕ στον γεωργικό τομέα. Θα φέρει σε επαφή την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και ιδιωτικούς φορείς κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων για την ανταλλαγή πληροφοριών με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία και στοιχεία, την κοινή διάγνωση της κατάστασης και την εξέταση τρόπων για την αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά το κόστος και τα περιθώρια στην αλυσίδα εφοδιασμού, με παράλληλη τήρηση των κανόνων εμπιστευτικότητας και ανταγωνισμού. Το Παρατηρητήριο θα έχει επίσης ως στόχο τον εντοπισμό υφιστάμενων και αναδυόμενων εμπορικών πρακτικών και συμβατικών ρυθμίσεων που ενδέχεται να επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά τη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού.

Τα μέλη του Παρατηρητηρίου θα επιλεγούν μέσω ανοικτής πρόσκλησης υποβολής υποψηφιοτήτων.

Οι συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων θα διοργανώνονται σε τακτική βάση και τα συνοπτικά πρακτικά των ανταλλαγών αυτών θα διατίθενται στο ευρύ κοινό.

8. Εάν η αξιολόγηση της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη, γιατί προτείνει η Επιτροπή νέους κανόνες για τη διασυνοριακή επιβολή των ΑΘΕΠ;

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της, η οδηγία απαιτεί από τις αρχές επιβολής του νόμου να συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή και να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή σε έρευνες ΑΘΕΠ με διασυνοριακή διάσταση. Ωστόσο, η πείρα των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας δείχνει ότι ενδέχεται να υπάρχουν διαδικαστικές δυσκολίες κατά τη διεξαγωγή διασυνοριακών ερευνών, την ανταλλαγή πληροφοριών με άλλες αρχές επιβολής του νόμου ή την είσπραξη προστίμων από φορείς της αγοράς που βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος. Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος οι πολυεθνικοί αγοραστές ή πάροχοι υπηρεσιών να επωφεληθούν από πιθανά κενά επιβολής στην εφαρμογή της οδηγίας για να επιβάλουν απαγορευμένες ΑΘΕΠ στους προμηθευτές τους στις διασυνοριακές συναλλαγές.

Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει πρόταση αυτοτελούς ρύθμισης με στόχο τη διευκόλυνση των

διασυνοριακών ερευνών κατά των ΑΘΕΠ. Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι η περαιτέρω βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών επιβολής, μεταξύ άλλων με την πρόβλεψη της δυνατότητας συντονισμένων δράσεων κατά πολυεθνικών αγοραστών ή ορισμένων παρόχων υπηρεσιών σε διασυνοριακό πλαίσιο.

QANDA/24/1494

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Olof GILL](mailto:Olof.GILL@ec.europa.eu) (+32 2 296 59 66)

[Myrto-Amaryllis LAPPA](mailto:Myrto-Amaryllis.LAPPA@ec.europa.eu) (+32 2 299 70 98)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](http://ec.europa.eu/europe-direct) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](tel:0080067891011) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](mailto:ec.europa.eu/europe-direct)